

Kumppanuusohjelman ja avustusten kehittäminen 2026

Osallisuus- ja kumppanuusohjelma

Uusi valtuustokausi

- Nykyinen järjestöyhteistyön asiakirja päivitetään osana uutta osallisuus- ja kumppanuusohjelmaa
- Tavoitteena
 - Tiiviimpi rakenne
 - Tärkeät tavoitteet ja linjat esiin, ei 10 liuskaa tekstiä.
 - Konkreettisemmat välietapit ja mittarit n. valtuustokauden mittaiselle ajalle
- Kaksi isoa kokonaisuutta: Vuoropuhelu ja yhdessä kehittäminen, toimintaedellytysten turvaaminen

Järjestöyhteistyön periaatteet (VANHA)

Yhteistyö ja yhdessä kehittäminen

- Järjestöt huomioidaan osana hyvinvointialueen palvelukokonaisuutta
- Palvelupolkujen kehittämisessä hyödynnetään järjestöjen asiantuntemusta
- Laaditaan pelisäännöt raamittamaan yhteistyötä
- Molemminpuolisella viestintäyhteistyöllä autetaan asukkaita löytämään oikea palvelu

Yhteistyön rakenteet

- Nimetty järjestöyhdyshenkilö (tai -henkilöt) toimii linkkinä järjestöjen ja hallinnon välillä
- Järjestöjä on kuultava strategiaa ja muita toimintaa ohjaavia asiakirjoja valmisteltaessa
- Järjestöyhteistyö huomioidaan strategiassa, talousarvioin toiminnallisissa tavoitteissa ja muissa toimintaa ohjaavissa asiakirjoissa.
- Vaikuttamistoimielin kokoaa erilaisten järjestöjen edustajat käymään vuoropuhelua hyvinvointialueen kanssa

Muu yhteistyö

- Järjestöt ovat mukana hyvinvointisuunnitelman ja –kertomuksen valmistelussa ja analysoimisessa
- Järjestöfoorumi kokoaa yhteen järjestöt, luottamushenkilöt ja viranhaltijat kahdesti vuodessa.
- Avustuksia on säännöllisesti ja ennakoitavasti haettavissa
- Järjestöjen toimintaan on saatavilla edullisia tai maksuttomia tiloja

Avustusten kehittäminen

Taustaa

- Arviointiryhmä:
 - Yhdyspintatyön osalta pitää keskittyä rahoittamaan vain sellaista toimintaa, jonka kustannusvaikuttavuus voidaan todentaa. Näin on mahdollista karsia päälekkäisyyksiä, kohdentaa toimia väestön kulloisenkin tarpeen mukakaisesti ydinasioihin sekä varmistaa toteutettavien toimien vaikuttavuus
- Vaikuttavuus on ainoa eettisesti kestävä tapa kohdentaa resursseja
- Vaikuttavuuden osoittaminen ja seuraaminen on myös aidosti haastavaa
 - Mitä ja miten seurataan ja mitataan
 - Selkeä ja riittävän kevyt hallinto
- Vuonna 2026 avustukset n. 935 000e, lisäksi valtionavustuksen välitys ruoka-aputoimijoille ~140 000 ja pelastustoimen kokonaisuus 140 000

Kysymyksiä / haasteita

- Pienten vapaaehtoistoimijoiden arviointi on äärimmäisen haastavaa
 - Tiedämme että monissa paikoissa tehdään älyttömän tärkeää ja arvokasta työtä
 - Vapaaehtoistoinnassakin on parempia ja huonompia käytäntöjä ja toimintamalleja
 - Miten tunnistaa ja ruokkia parhaita toimintamalleja
- Vaikuttavuuden osoittaminen
- Minkä avustaminen on merkityksellisintä
- Valtakunnallisten avustusten muutokset
 - Valtakunnallisesti avustuksia leikattu usean vuoden ajan
 - Viimeisin päätös riihestä: STEA –avustuksista leikataan lisää 50 miljoonaa, 25 miljoonaa jaetaan hyvinvointialueiden kautta järjestöille
 - Vielä ei ole tietoa miten tämä tulee toimimaan

Vaihtoehtoisia avauksia

- Seuraavilla sivuilla on erilaisia vaihtoehtoja joita on noussut esiin valmistelutyön aikana.
 - Esitetyt ideat ovat osin päällekkäisiä ja osin toisiaan tukevia. Tarkoitus on avata erilaisia vaihtoehtoja, ei toteuttaa kaikkia esitettyjä.
- Halutaan nostaa ennakkoluulottomasti esiin erilaisia vaihtoehtoja sekä kuulla toimijoiden ajatuksia esitetyistä ideoista ja toimijoiden omia ratkaisuehdotuksia

Iso kysymys:

Miten voimme käyttää järjestöavustuksiin saatavat määrärahat mahdollisimman vaikuttavasti keskisuomalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden vahvistamiseen.

- Tasapaino:
 - vakautta ja uusia avauksia
 - Seuranta ja ohjausvaikutus vs. Riittävän kevyt hallinto suhteessa avustusten kokoon

Ehdotuksia / skenaarioita / vaihtoehtoja

Rajataan minimiavustussumma 2000e

- Koskee nykyisistä:
 - ~57 avustuksen saajaa
 - 41 000 euroa
- Plussat
 - Osasta voi muodostua vaikuttavampia kokonaisuuksia
 - Hallinnollisesti selkeämpi
 - Helpompi pisteyttää
 - Vähemmän rönsyjä
- Miinukset
 - Osa toiminnoista / toiminnoista tippuu ulos
 - Järjestöjen hallinnollinen kuorma kasvaa?

Ehdotuksia / skenaarioita / vaihtoehtoja

Tiukemmat käyttötarkoituksrajaukset, eli rajataan tiukemmin mitkä kustannukset ovat hyväksyttäviä

- Koskee nykyisistä:
 - ~50+ avustuksen saajaa
 - 20 000-40000e riippuen laskutavasta
- Plussat
 - Kohdennus välttämättömiin kustannuksiin
- Miinukset
 - Vaatii seurantaa
 - Osalle toimijoista ja toiminnoista hankala tai mahdoton
 - "Ei ole se mistä maksetaan, mutta edistää sitä"

Ehdotuksia / skenaarioita / vaihtoehtoja

Teemahaku

- Irrotetaan osa avustuspotista esim. 50/100/150 -tuhatta euroa erilliseen hakuun jossa haetaan muutamaa ratkaisua keskeisiin hytesuunnitelman / strategian tavoitteeseen.
- **Plussat**
 - Hallinnollisesti selkeämpi
 - Mahdollistaa paremmin uusia avauksia
 - Seurattavampi
- **Miinukset**
 - Hallinnollisesti hieman raskampi
 - Supistaa muuta pottia

Ehdotuksia / skenaarioita / vaihtoehtoja

Osallistava budjetointi

- Irrotetaan osa avustuspotista erilliseen hakuun jonka kohdennukseen osallistetaan asukkaat jonkin työkalun avulla
- Plussat
 - Mahdollistaa paremmin uusia avauksia
 - Osallisuus
- Miinukset
 - Hallinnollisesti raskaampi
 - Supistaa muuta pottia
 - Vaikuttavuus/laatu vs. suositummuus

Ehdotuksia / skenaarioita / vaihtoehtoja

Hankerahoitus

- Irrotetaan osa avustuspotista erilliseen pooliin, jolla tuetaan alueelle kohdistuvien järjestövetoisten hankkeiden omarahoitusosuuksia
- Plussat
 - Mahdollistaa paremmin uusia avauksia
 - Kerrannaisvaikutus rahoituksessa
- Miinukset
 - Monivuotisuus pitää miettiä
 - Supistaa muuta pottia
- Muuta
 - Kohdentamaton osuus seuraavalle vuodelle?

Ehdotuksia / skenaarioita / vaihtoehtoja

Muita ajatuksia / avauksia

- Tiukemmat rajoitukset päällekkäisyyksiä vastaan: sama kohderyhmä / alue
- Tiukemmat vaatimukset toiminta-alueen laajuudesta

Kiitos

www.hyvaks.fi

#hyvaks #hyväarkikaikille

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE